

առաջադրել պիտի յաճախեն, անսխալ ահապահ հետաքննողներին տեղեկել, դարձեալ քաղաքէն, խաղաատունէ հայտնի մի՞նչ բնագծէ, և անհնաւան զոնգողութիւնս ստորկցուցեց թալիք բլլող հին դատելի տնակէն։

Մի՛ ձգէք արձակ ու ինքնաշարժ հին դատելիւնը, դաստիարակ հին դատելիւնը, և տունէն հեռացող միջոցներ մի հնարե՛ք, Մէկ խօսքով պահանջարկուտ եղէ՛ք, որ ինքն աւազու սիրտ մը հաստատուել յառաջիկ հին գիւղերէնս մննէ, այն աստի՛ն իրուշտեք ի՛րուշտեք անշուշտ սպասելի երջանիկ և հոգեզատեան կեանք մը ձեռնարկեան տնակէն հանձար, որուն տաղմիւս ի պարտէ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Երբեք ձի համբարակալեն
 Բերքը Արթուրի արեւելան
 Միայն արեւելան Տակափն
 Եւսնին բերելուն դէմ պաշ-
 յարձակում կը չարանայէ:
 Եւսնական լքայ եկած լուրերն
 Եւսնին արդեւից մը չի տան-
 անելի անպիտողութեամբ
 Եւսնին այլը լուրերը: Անդողմ
 Ե՛կէ մը պարտաւոր զէ մի
 Կանանչաւ հաստատուող թի-
 ողական յարձակումն վերջն-
 ութեամբ, այսինքն յարեւելի յառ-
 անի վրայ է տանք յոռաշխու-
 դութարին հետեւաբար զա-
 ւանգն մը կը հետնի, բայց զ-
 մանկ է մը կը չարունակի Խ-
 անտրը բնդհատումին: Որքան
 մէկ կողմէն զօրքերը ծոն-
 անքիներ կողմէն է միւս կողմէ
 Եւսնին յառաջի մասին հողապա-
 ճ հարձեն, յարձակումը այնքա-

զիստաստ արդուաբի վա
թի մը, թէն վճառակ նարու
պատճառ աեղի ալ չունենայ,
պոյժ: Յաւապամոհի դաքաթի
նրի հետեակադօքթրուս պաթ
նաւինն մաեղի, ուրկէջ այս վ
նեղ կրօնի խեռ հակոթթիւն
է, պաշտպանութեան երեւյ
ն պէս, թնդանթի բռնի դան
թթիւ Աթթար դաքաթի վրայ
նաեղջք երեղքադաթի մը կա
թիւ յարակալն է պաշտպանե
թիւթիւթէ, որ երեղք առն
մ ուղղունն էր: Միքանգեղեր
ն պատերազմի վարճառթիւնն
թիւ զը կարծութիւթ ապա
քաթթիւթիւթ իրեն հետաքալ
դաթ, Է մանաւոր պաթարա
ն հ

հետեւանք որ կ'ըլլայ յաճախ որ
երկիրը էր պատէ խեղճ կենը և բնա-
նայ խիտ յալող եղանակով տե-
ռանետարէ ծնողաբարութիւնը կը կ'
տարուր մանկաբարձ բժիշկներու ձեռ-
քով և եւ ինէ արեւտային անտէլի-
շայլաթան քիչէ մանկաբարձը, զոր
տեղը այնչափ դրամ ծախսել տա-
նաք, հիւանդութիւնով մըն ալ կ'ո-
տէ մայրը որ չի բուժուիր մինչ-
կեանքին վերջը։

Այ անչէ կտք Աստուած օգնակ
ըլլայ նորածնին հօր, եթէ եթէ դո-
շունի շարունակ թող աղխատի դո-
հասքը պէսիկին պիտաբերեսն և
կեղծ մաճակալ, թխշայ անկող-
ոսկիքի վերանկ, կնուցի հազուա-
օրքա՜ն կտաւ և վերջապէս օր նո-
պանա՜ն չոր, մինչև անքիւնն պատ-
նեկութեան հասնելն ու երիտասա-
րդութեան տարիքը թեւակոխելը։

Արդ այսպիսի նեւթական ու զա-
յական զո՞ղորդութիւններով մեծցու-
ցաւ անբեքն ի՜նչ կ'սպասեն հիմա
ուսն ծնողները։

Անաստիկ ճշմարտագէտ կենսակ-
խնդիր մը, որուն ըլլայ պէտք է վ-
շուհեամա խորհիլ։

Մոնոքիւն չափոր արդարեւ իր

Հողէ թող նուազ կերակուր ու
ղաւթով, բաւական է որ սորով
անոր թէ, զպարզին մէջ չեա
նկեր մը ունենայ, պէաք է իր կեր
կութեն բաժին հանէ անոր. առի
դականք մը չէ դաւակն. համար,
նիկայ մէկ քանի պատահ պակս
տելով բան մը չհարօտցնելը, ընդ
կատակը մատաղ չկողմանին գտնի զգ
ցումը, ընկերին օգնելու աւաքին
թիւնը կիրբացնէ մը մէջ և երբ է
ամէն առթիւ մշակել չնանս ա
մէջ բարի ըլլալու սկզբունքը,
ստանա այդպիսի աւաքնիի ու ըր
մարդ մը ինչպէս կրնայ չար ըլ
նիզ հանդիպ ու ձեռողական իրաւուն
նունակար ընել:

ստանդեր անոր վրոյ, ա՛նքն տեսակ նի-
թական զոճողութիւն՝ կ'ընեն իրե-
զակին համար ծնողքները, սակա-
կեր կարգը անձնական զոճողութե-
նը, ո՛չ մարդը ե ո՛չ ալ չարքը զա՛յ-
թիւն կուենայ զազակին, համար եւ
թարկուելու անոր։

Հաւր զե կամ մարդ մը որ կը վ-
րաբի անդորը ձերութիւն վայելեալ
զազակին հովանիին տակ, պէտք է տա-
նքը նախածնելի կենան լարելու ան-
ճողացք. պէտք է գուրգուրայ ձե-
ռանքներուն առջեւ ու զազակներու
մէ ձախակն օրինակով ցոյց տայ
սպազաւրին նոյնը կ'սպասէ նաեւ իրե-
մէ. եթէ է՛ն, հօրքն ու մօրքն ալ
դարձած. զայն հիւսաւանդայ զե-

նուկու ենք տան մէջ, ինչ բնական կարտա չըլլաւ, միթէ մայր մինակ դատմի կարտու կը քաշէ ռուծեանը, ինչ գոնեիկ տամոտ ուր որ ալ ըլլայ, հարկաւ մէկը գտնուի որ գաւկենցեան լքուած լուիւն մը՝ կամ պատահի մը փկշապնէ, կարտուծիւնը նիւթակ անտիկնէն աւելի քարշպանի տես կէտէն ըմբռնենք. ծնողները ոչ մի իրենց գաւկենցեան հայնի, այլ ան գուրգուրանքին, սրբային ցոյցեր ու անձնութեան կարտան են, Տնտած են միկուի ապրող հայու ծերունիներ, որոնք աղքատ՝ բթւեկորով ու հարստով պաշարու իրենց պէտքեր հասակակցիներուն կ'առաջդ. գուարթ ու երբանիկ չեն կր ըլլալ, անոր համար որ ծառաներու սպասուելի հատու ու հացկատակներ հարկեր թփնքներ չեն կրնար գիտա նել թոռնեիկ մը մէծ հորը խորշու պտերուն լրայ դքոյմած չերմիկ հարկը:

ՆԱԽԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Նախի Ծաղի Բրեսե»ի
Նոյմբեր 8ի խմբագրականն

Բորի՝ Արթուրի արեւելեան և Նի
սիայի արեւելեան ճակատին վ
առանձին բերդերուն ղէմ պաշարող
կան յարձակման վրէ շարունակէ Բ
յարձակման վրայ եկած լուրերէն ըն
ժնական արդիւնք մը չի տեսնու
ալ աւելի առյալողովութեամբ մը
փակուին այդ լուրերը ։ Անհողման
կարծիք մը պարտաւոր է մի մի
բառակցանաւը հաստատելով թէ պ
շարդողական յարձակում մը վերջն
բարութեւ, այսինքն բերդին յառա
յման վրայ և տակը յառախաղացա
ցի դժուարին հետեւեալը դանդ
ընթացքի մը կը հետեւի ։ Բայց դա
նալ աւելն օր կը շարունակուի առա
կաւորել Բորձառումս ։ Որքան
որ մէկ կողմէն զօրքերը մտնեն
զատիճիթիքներ և միւս կողմէ ալ
կանները յառախ մասին հողալկաւոր
ղէմ գործեն ։ յարձակումը այնքան
հեղինակաւոր

Հիմա ալ նաճապետական կեանս զարգի երկրագործ, դուռնարարո՞ց զիւր զաջաներու համար նոյն նն դեռ կեանքի վայմանները, ուր՝ ըլլա՛յ մանկ ըլլա՛յ տղիկ, զաւակներու ստուգ խիւր բացարձակ հարստութեան նկատմէն, անոր համարոր միտքը չատ ըլլ թափն ունի անոնց պայմատներուն մէջ։ Եւ քիտ ունի ու խնայաւոր ստակերով թիւնն է որ պիտի արդէն նաւորէ յաջգումսպիտէ գիւղացիին հարստութիւնը։

Վախժուհի, եօթնասուս տարի սուշդղան հետ քաղդատեղով ջուղան ներու մէջ ալ ըսէ փոքրիկութեան թիւրակուսէն է ընտանեկան կեանքը, ինչպէս ապրիւտ ուրիշ պայմաններ զաւակ մեծո՞յ ելու պայմաններն ինձմովին փոխուած ու խիստ գոգուրացած են։

Դեռ զաւակը չէմած, արդէն ի ծախսերը ծալք կուտան տուն մէջ, քոթիչը պէտք է զննէ անգամ մը փառկակալով տիկնոջ, մայր ըլլալը դիւրն բան է հիւսի, պէտք է արտեսալ օգնէ անոր։ Եւ բօթիչը ստանալ տոննէն ետք, ալ հարկ չկալ տեր թէ հեղեղի, սրտակոտոր, հալքային շուրերը իրենց հետեւորդներն

զաւեղնորհան համար կ'ընեն այս բա-
մաշխիքը զոհողութիւնները, բայց
գլխաւոր թէ՛ փոխադարձաբար ինչ
սպասեն անոնցմէ։ Իւրեք քննական զգ-
ցումն մղտաւ իր խնամքի իրենց զ-
աւակը, ինչպէս իւր պիտի ընէր ու
ծնող, ըլլայ բանաստոր ըլլայ անբա-
տարաշուքեան շրջանին ետք պատան-
կութեան հասանքին մէջ՝ իր զգ-
տխարակեն զայն, կը ծախսեն փորձ-
կին համար, մաքուր հազդեցութեւ հ-
ըն առնին, եթէ հմարդ գտնեն, զ-
նախանձելի շէրքերով հասցնելու
շնչոցին աբ կը հայկականին, եւ ծն-
ջայն պատմուն, ուր իրենց այսպիսի
հողութեան պտուղը պիտի վայելե-
նը, իր անսնունք ու բարեբանակա՝ զ-
սակը հրեւ իր զարմէ իրենցմէ, մ-
տաւջ տուռէն փախելու փորձեր կ'ը-
անձնայինք քմահանդէսներուն հա-
շտայելով՝ իրենց՝ ապուրտուն լաւ-
խորթի, այն ասան իր սկսին զան-
տի ու յուսահատական բողոքներ
Եւ սակայն իրաւացի չէ այս քո-
ծողներու զանգաւոր. աշխարհի
յեզլի օրէնքով, մաքրեալ իւր կը ց-
ան կը քաղէ, եթէ մայր մը կամ
մը կը խնամք իր զաւակը, պար-
կանութեան մը կարողաւ ըլլալու
ուս. լեւան, եթէ ցանկ մտոր

Մարդը կան հիմա, քաղաքակ-
նայրեր, որ բացել իրենց արտէն ու
կեղծ գուրգուրանքն, ստէն ըն-
դհին զաւակ տալու: Միհայրեք
բարոտութիւններով զաւակ տալու
բերելն ետք, զգաւ իր յաճինն աւ-
տուներուն ու ծառաներուն, որով
սեւ եթէ իրենք անոր կախ տան,
ըր նիհարանս և թէ՛ զհիւրները
ըլուն մնալ կ'ստիպուին, ինչ որ
մնաս իրենց թարմութեան և արք-
է՛լլայ հաճողը կ'անաքն: Այս պ-
տերած մայրերը որոնք իբր թէ վեր-
ծայր փափուկ սիրտ կը կրեն և ա-
նէն թէթիկ տեսարաններէ կը յ-
ռուին, անհող անխողով կը յաճնեն
իրենց սրտի հատորները օտարու-
նէտք, և հազիւ քսանըորս ժամը
զամ մը իրենց ջով բերել տա-
լէպէ պէպէ մաղաղանքով կը
ողան զգաւ: Աւելին չեն կրնար ը-
վերջապէս իրենք ալ ընկերական պ-
տակաւութիւններ ունին, որոնց
թերաւոր պատու չեբեր իրենց հ-
շակութաւ կենցաղադրութեան: Ս-
տե տեխնիկ շարտարէ կենեւտէս

[illegible]

Պատրաստուեցէք, չայրեր՛ր, մ
րե՛ր, ձեր զաւակներէն երջանութի
ն բարբորութիւն սպասելու՝ պատր
սուեցէք. տղայ հասակէն արմատա
ցէ՛ք անոց մաստղ մտքին մեջ
սուրբ զգացողւն երբ ձեր հասակ
աղիքիներ ունենաք, զանոք մըջա
մի նկատէք ձեր զեղեցիկութեան,
մայրեր, անոց հետ ընկերութիւն
յաճախէ՛ք մի զգուշանաք, վախճա
որ ձեր տարիքը կը մեծնայ այդ
սով, ընդհակառակը սրտի զա
հրճուանքով դիտեցէ՛ք ձեր արքիւն
ընտրձ պտուղը և պայծառացէ՛ք անով
ձեր բաժինը ունեցա՛ք կեանքի
ստականութեան մեջ: Դուք ալ,
հայրեր, եթէ՛ կը տեսնա՛ք ձեր
վաճառ զաւակները անպատշաճ

ճանքի և փառանքի արդյունքը վա-
ճանքի ար. թվեա վճանակաւ ճարու-
անպատճառ աեղից այ չունենայ,
կերպով Յառապատիւ զապահ-
զանսի չեմտաւարճօրքերուն պաշ-
պարանին ժամերը, օւրկէց այս վի-
րիւնները կրնան իրեա նպոյտը թիւն
չեն, և պաշտպան իրաւները երեւց-
եաւն պէս, թշգանթի բռնել զանոն
Բորթ Արթուր զբարեւ վերակա-
նէրացոյցն բրորաբաղդաւ և կա-
նաւոր յարձակման և պաշտպանու-
մին դրուիլիւր, օր երկրորդ առնե-
լիք յոռոյնեւ ճէր Յարեբեւգերակ-
կան պատերադմին փորձանք թիւնն
վերջ կը կարծուէր թէ ապագայ
թշգանթները իրենց ճեարակի կր-
նէրով, և մասնաւոր պաշարման չե-

ՄԱՍԻՆԻՍԵՆԻ ԲԵՐԲԵՐՈՐԸ ԶԵՆՆԵՐԸ

ՊՍԿԻՆԵՐԻ ՃԱՄԱՐԻ

ՎՐԱՑ

ՉԵՊ

ՆԵՐԱԿԱՆԻՆԵՐԵՐԸ ԿԱՍԻՆԻ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ժ.

Կայծերեան թէեւ հակակիր
չակիր անոր վարած զեղխութիւնն
նազախ կեանքին համար, սակայն
հիմա այսպէս անկենդան դիակի
նման անոր անկողնոյն մէջ տարածու
լ տեսնելով վարչին ծայր զգածու
ցաւ Ամեն անքիալ մոռցաւ պահ
մինչեւ իսկ ներքե իշխելի բնակարան
նի կռիւրուաթի իրեն հասցուցած ն
խաբիքին. ծնողական զգացումը յո
թե՛ կրբերուն և զաւակին սնարը
կրճատ մտածե՛ն. Կնոջը յուզումը
սցած էր այլեւս, հիմա մինակ կռիւր

կը խորհէր, ուստի կըրկէն անգղաբար
նազով արեւածին,
—Աս ընտանի ձի է եղբւր որ, ըս-
վըալէն նետեր է դաւաւա ու այս
ճակին հասցոցեալ է :
—Առաջին խնթի խոսքերը չե-
զեր, դուքնց կայծակեան, ձիւն
յանցեցող ունի այս խնդրին մէջ,
գիտէ ի՞նչ բրած, ա՛ր, ասացած, օ
հետ ընկերացած է որ, այս փորձա-
նկած է զլիւթին, եւ արդէն գիտ-
ուշ կամ կանուխ ըստբնթ ա-
րուրին կուտը ջրին մալբան կը կո-
մէկ կ'ըտես մօրկ չընէր, երկու կ'
մօրկ չընէր, ետքը ետքը ասանկ կ'
լայ :

Տիկին կայծակեան ամուսինը չէ
գործեալու համար լռեց : Տան բժ-
կանչուեցաւ ու երկար զննութիւն
ետք չկրցաւ հերքել ձիուն ասուած
կռեկուածութիւնը մարմինը վրայի ճմլ-
ներն ու ծեծի հարուածներուն նշ-
ները բացայայտ կերպով կ'ապացու-
նէին խառնազուսթի մը հետքերը :
Ժիւլիւս աւ եղբորացութեան յանգ-
թէ ձին կռեկուածը գետին նե-
տք կ'զուարած էր շալին : Ըս այս
ասանձանութիւնը ընդունուեցաւ
մը, քանի որ ասոր հապառուկը աս-
ցուցանող իրողութիւն մը կ'էր
սեւ :

Նախնական դարձաններն սկսեցին լինել մեծ փութակալանութան և առաջնորդների կայանակետն ամուսնաթիվ, առաջիմ մանացու երեւոյթ չունեցող զեպկան հրահանգներին, նորոյ ժամանակ մայր տասնիման շատ որոշութիւն յանձնարարեց որպէս անակրնեալ տեղի մը չմանրացնէ ւանդին վիճակը:

ՃԱ.

Բոլոր ուղեգրութիւն չափ ստանշաններ: Կէտեցաւ ստակներ հակա կործ. մը պիտի դառնար իր գլխուն տալովս մարպիտը դարձաւ անմոլուութեան դատապարտ յալողեան համար նորոյ ինքնզինմանը կը շնորհէր: Անկէ բարեաւարտութիւններ որ, այն որոյ ինկ լիննցեցած էր ամտարարին գործը, տառաջ թող տոր աշուշան շարժեկաբարեւոյ անհնարելի թէ՛ զինք և թէ շարքեւան:

Գլխեւուն զէպկան ետք, հետեւ առաւուն իսկ փութակացած էր Բաթրինակաւորներ, որ տառաջ տեղին ծակեալեան տեսնուելու. կըրցած էր զեկեանալ բոլոր անցած դարձածին: Իսկ անաղղակէ կըպարզ. չարացող էր Գեղեկաւոր ուրախ անգամ զմանող Յայր բժշկը, ուրկէ հասկնալ որ տառաջ մահացու հետաժանդի կար ամսներն անդնդող մէջ պիտի

երեւոյթաբարձ, երախտապարտ զգաց էր զինքը՝ Գրիգորաբէ, քառասունհինգ տարեկան անօրինակ անարարիկ երեւոյթ զլինանելի յաղիղած էր ստանձնակ պարտկանութիւնը։ Պատասխանատուութիւնը կրկնելու ալ չուզէր հիմա։ Բայց պատմած էր իրեն թէ տիկին Կառնի ետն ո՛րչափ իջ վախճանը գործը ձանձնելէ էր ու հետ հաս տարածաշրջնէէ։ Պառւել նոյն իսկ չէր մտածել հաղորդուիլ, տիկին Կայծակեանի յերկրաբանութեան, որպէս թէ Կեդրոնում ձգւոյթաւ մը բրած պտուղն ինկած անջգայն և Դաթիկեան զթաղով վախճան առած էր զայն։

Աստեղ ամէնքը անփոխադրելի, ջրագործիկներն էին Բոյր համար խտտաբացածէն առկնէ յաբեց Դաթիկեան։ Գրիգորաբէ, չմտածելով նաև առկաբեցեւով մը օծօնի պատուանի աղչուք ալ պարզօրէն մէջ ո՛չ նուազ օգտակարութիւն ցոյց տուած էր։

Նախկին տպահովագրողը այս նազդ մարդից հաշուել կարգադրելէ երկու օր ետք, կրկին հետաժողաւ։ Կեդրոնաւոր վիճակին և կոտորակալէ վտանգնէ ետք թէ վտանգաւոր հետաժող պիտի չունենայ իր բարբըր, սկսաւ երկրորդ մասին վախճանը, առաջադրած ձեռնարկին և

Հրապակ Կեդրոնաւոր հետ ունեց

բանավճենք ի վեր ստակար ժառանգություն մէջը, ասիկայ Բօլշէ լիք ծանր պատճառներն ունէր Կաէկուստանու անարկոս թէնան փորձերն վախճալու, Բօլշէ լիքն պարագայի մէջ կ'սնցնելիք բան չունէր. Գ. Սաղաթ, զաւակն էր և ուշ կամ կանուխ պարտերանայ իր ճորեխներն հարստութե մինչդեռ ինք թողորմին խախտումներու վրայ կատարուած դէքք մը նէր, որ բնւա զնադատութեան դիմանալ և աննան հարուածէ կրնար հիմնադրուակ տալայելով ռուս քանդակաւոր Մայս Կեկուստանին հաւուածք կըլլար կեղծ Հրապարակութիւն խորհրդաւոր գործունէութեանելով հանդերձ, չէր համարձա հարցում որ ուղղիկ անոր, հետեւա՞ս' է և թեղեխութիւնն չէր աւած կ'կուտար զխլուսն եկամեներէն:

Իրիկունսն էր ճաշէն ետք երբ Բօլշէ ճաշէլայ սուրճ կը խմէին, նախկին պահովագորտը յայտանութիւն ու բլու ժամանակը կ'ստէ սեպելով՝ ընթացիկ քաղաքականութիւնը մը,

—Կըլլայի՞նչ նուիրեալներ մարդ եղեր, հնձա հաւակցայ որ քեզի դալու չի գար եղեր, բնաւ:

—Ինչ եղաւ որ, հարցոց Հրապարակ չհասկնալով այս յառապարտութիւն:

—Չըսեցիր Կաէկուստանի զխլուսն

—Այո, ինչ եղած է օր,
—Օ՛հ, դու միայն կաս մերու
ղեմ, երկուս էլ Կեկեկուսու մահամ
պատկած է անկողին, աղեն ձախ
կրնալ դառնալ։

—Բրա՛ւ, գոչեց Հրաչեայ, ան
ցատախիլ հրճուսը՞ով, ինչպե՛ս հե
ղացել է ։

—Մտորոմտսուծթինը չեմ գիտ
յարեց Բօլ, միշտ խորհրդաւոր եւ ծ
րական ձեծծիկա՞ով, մինակ է մ
տառայն ձի մը կալ եղեր, անձը պ
մը կասաւել ուղեր է պատա Կեկե
նը եւ ինչ նստելու վարժ չլլլլլլլ
դիցի այս փորձանքին հանդիպել է ։
է ծնողացը հաւատացնել ուղած տ
ձայնութիւնը, բայց եւ չեմ հաւա
ե վրասած եմ օր ձեզի պէս սուր
նուիրական մարդու մը անունը ա
ուղելուն իբր պատճի՞ր ընդունել է
պատանահար եւ դուրսուր պատճա
ունին այս հաւատացը հաստատել
խեղճ իրիկատարդը մեզի կետ կ
ուսած երիկունը ենթարկուած է
արկածին ։

Բօլ մասնաբաժնաւ չեղեց
վերջին պարագային վրայ եւ Հրաչ
անհաղթեան ու հրճուսների տ
մը ուղեղեց ընկերակցին ։

(Գարաւեցի)

տանին կարող պիտի ըլլային ձգել, խոր-
տակել, քանզի ու է բերք, ու է
բերքաւորութիւնը: Զարոնցիք
այս քաղաքը ունին, մինչև որ
հասկանա թէ ճշմարտութիւնը այս չէ՝
իրենց յանդիման անյայտութիւննե-
րէն վերջ:

ՊԱՏԵՐԱԶՍ

ԲՈՐԲ ԱՐԹՈՐԻ

ՎԵՐՁԻՆ ԿՈՒՒՆԵՐԸ

ԴԵՊՐԵՐ ԳԱՐԵՆԱԿԱՐԱՐԱՐՈՒ ՄԵՆ

Նայէ Ծրայէ Բէտէի Նոյն. 9ի Թիւի

Նոյ, 4էն ի վեր անընդհատ անա-
գիս սասկումներով և զարմանքով
Բորթ Արթուրի կուր: Զարմայա չկայ
թէ Զարոնցիք ճոր Բորթուրուն տէր
եւ զան ինչ, և ուսական զգուշութիւն
ընդունելու և միայն հետի են, բայց
Ռուսը տակաւին կը բռնեն Ուկրա-
նը, Գաւիտիան Բորթը, և Լաթուշան
բերդին: Հաստատուած է որ Զինական
քաղաքապետը պարտուած է որովհե-
տեհ ճարտարական մեծ թնդանօթներուն
կողմէ անընկալելի դժբախտութիւն է զայն:
Բայ, Զարոնցիք յուսահատական փորձ
մը քրին յարձակուել համար Լաթուշան
բերդին հողապատկեններուն վրայ:
Ռուսը առաւոր հրճութիւն կ'ընէին
յարձակող Զարոնցիքներուն դէմ: Զա-
րոնցիք անօրինակ անվերահսկեամբ
երկրորդ փորձ մը ալ քրին ուսական
զինակներուն տարափին դէմ, բայց
այս անգամ անոնց կարգերը չփոխե-
ան: Դառնական ուսական սոսկալի
կրակէն, Անհամար կորուստներէ վերջ
Զարոնցիք վաղ անցան այս փորձէն:
Ամէն որ ճարտար օգնական զուգոր
Տաշի կ'ենէին Բորթ Արթուրի երթալու
համար: Զարոնցիք Տաշիի մէջ զբա-
նուած վերադարձելով լեցան հիւս-
նակները չին ցուցներ նոր եկող զոր-
քերուն, օրպէս զի չվախան: Թաքնուել
կը հետադարձ թէ զարուս զանաւները
և կործարի կոյտերը խնայել կ'զգուշա-
րանեն ճարտար Ռուսիկայ զինուոր-
ներուն զորքը: Մինչև իսկ զբաւեղ
ենթադրուած բերդերը պիտի չբռնեն
առ այժմ զաղաքը պարպիլ տալու
Ռուսերուն, կ'ըսեն Բաքուի մէջ, ուր
հեղաշրջում կ'անցան թէ Բորթ Ար-
թուրի ուսուց Զարոնցիքներուն գիտ-
ցածին չափ զգրին չէ:

Լուսնորի զինուորական մասնա-
գէտները կ'ըսեն թէ պէտք է պատ-
րաստուել ընդունելու համար Բորթ
Արթուրի անկան պաշտօնական լուր
Թաքնուել:

Բորթ Արթուրի ուսելով տանից
վերջ Զինուորական չինացի մասնա-
նախնները կը պատեն թէ Հոկտ. 28էն
սկսեալ մինչև Նոյ. 3 Զարոնցիքներուն
գլխավոր տեղերը խոր Բորթուրի
չինացիները զարմանքով զուր կը զբա-
նուեն: Վերջին օրերուն բերդապաշտ-
պան պարենաւորութիւնը արդարեւ
է: Ոչ միայն մայրաքաղաքի, այլ նաև մայր
տեղական ընկերութեան շրջանակներ
նախաճախեցին կը մեկնին, ինչ որ պաշ-
տոց մըն է թէ ծովային պաշարման
գոտին թուրքացի է: Վնասուած ճար-
տարական նախնները իրենց խնայ չա-
նէ: Անոնց նախնները հիւսնակներուն
միջոցով, աստատարուած են: Եսա մը
ճարտարական նախն շարժական հիւս-
նակները վերածուած են:

Շրջանցիկ թղթակցի մը Բորթ
Արթուրին նակազարդ հասաւ, և ան-
կէջ հեռագրով մը կ'իմացնէ Բորթ Ար-
թուրի մէջ իր անդադար կեանքը: Բի-
նակիքը և Պայտան ուսական Զարոն-
ցիքները խորտակուած են, կ'ըսէ:
Պայտանի նախնները ճարտար ուղղի
էրին թէ Պայտանի նախններուն
համար երկուսը վրայ բան չը գիտէ:
Մեր թղթակցից յայտարարեց թէ զե-
տեղայն կ'ըսէ չէ, նախապէս իր ան-
հաշիւները և յուսահատութիւնը չձա-
նցէ: Միւս նախնները պատեն որ յայ-
տարարները թէ կորուսած էին արեւմ-
տեղէն: Թղթակցից նոյն միջոցին հա-
մար 17 ուսական անհետ կորուստ-
նախնները մէջ, Ամէնք ալ իրենց թնդա-
նախնները իրենց մէջ ունենին, քանի մը
փառք թնդանօթներ միայն ցամա-
հանուած էին: Ռուս իշխանութիւնը
զգուշապաշար չին արտօնք թղթա-
կցիք որ ժամանակին իր սպանորու-
թիւնները հաղորդէ: Թղթակցից կը
շարունակէ:— Միջոցաւ առջեւ հան-
ուցանել, և ճարտար գիտնք չորս կողմ, և
հասկանալ թէ Զարոնցիքներուն նկատ
տառը զնախններէ ինչ ճիշտ հասցու-
ցած չին: Բաղադրին մէջ մեծողները
կամ պատենաւորները մեծ մասամբ չի-
նացի բեռնակիրներ են: Զարմանալի
հանգամանակները կը տիրէ քաղաքին
մէջ: Մեծութիւնները բաց են, տալքը կը
խաղան փողոցներուն մէջ: Այսպէս
հեծողները մը կը վարեն, որուն մէջ
քանի մը կրնան կայն, մինչև ուսու-
նքը կը թողնեն իրենց զինուոր վե-
րան: Ամէն օր տառը ձիւր կը մարթնեն

ուսուցելու համար: Բայց ուսուցիչները
ուսուց են: Միջոցաւ առաջին անգամ
թղթակցիցն իմացաւ թէ Գործարար-
քին յաղթութիւն է և Մուշակէն կը զբա-
նուին: Զորավար Միջոցաւ ըսաւ:—
«Ուրեմն մեզի ուրիշ բան չի մնար ընե-
լիք եթէ ոչ մեծաւ կամ իրենց զին-
քերէն Մուշակէն: Միջոցաւ Գործ-
արարքին պարտութեան պարագանե-
րուն վրայ անգիտութիւնները ուղեց,
բայց պատահաբար այս մասին բան
մը չիմացան: Միջոցաւ խառն կը նկէ
որ քաղաքին զինուորները Մուշակէն
ուսական յաղորդական պարտու-
թիւնները չիմացան: Միջոցաւ զովեց
Զարոնցիքներուն քաղաքները և արտա-
տալիները, և ըսաւ:— «Կը պարծի-
ւալ պիտի թշնամի մը դէմ կուսելուս
վրայ»: Երբ թղթակցից զորավարին հետ
կը նախաճաշէր, ուսուց որ պարթեցաւ
ուսելին առջեւ և խորտակեց իր ար-
տաւանները: Բայց Միջոցաւ ըսաւ
չնդհանապէս ճար, և շարունակեց խո-
սակցութիւնը: Զարմանալի է որ քա-
ղաքին մէջ ոչ մը հող կ'ընէ արժան-
աւորական վրայ: Այսօրեայ ալ վարձու-
կ'ըլլայ եղբոր:

Կ'ըսէին Ռուս թղթակցի զբաւե-
լութիւնները մը կը նկատուէր Պա-
թիւնին նախապետին ճարտար կերպ
և ձրի միջոցաւ: Ռուսը իրենց և
լեկապական լուրերով տեսան թշնամի
Թորթիւնները, և երեք քան ծինե-
լուցներ: Թղթակցից կը պատմէ թէ
նոյն իսկ սպանական ծովագետներն
ձուլու, 28ի զինքը երեք Թորթիւննե-
րուն տեսնուցան ուսական նախապե-
տին ետեւը, և իսկայն հեռացան, երբ
Ռուսը իրենց լուրերը անոնց վրայ
կ'ընդունար: Նոյնպէս Վերսալ նոր
յոգուածի մը մէջ կրակ կարած է ուս-
ական նախապետին ետեւէն լրտես-
թիւն ընող այս անախաժ Գործարար-
քին դէմ, այսինքն անգիտական մարտանա-
ւերուն դէմ, զորուն կը նախաճաշէ մեծե-
ղները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ: Ար-
թուրի ձրի միջոցաւ հաղապարհ թէ
Ռուս նախապետը միայն պարտուած է,
և իր հակադրութիւնն ալ սպանով է,
կ'ըսէ:

Գերման թղթակցի կը յայտարար-
են որ բուրձովն անհիմն է այն լուրը
թէ Գերմանիա զեր մը կ'առաւոր
է ձրի միջոցաւ: Նոյնպէս Վերսալ նոր
յոգուածի մը մէջ կրակ կարած է ուս-
ական նախապետին ետեւէն լրտես-
թիւն ընող այս անախաժ Գործարար-
քին դէմ, այսինքն անգիտական մարտանա-
ւերուն դէմ, զորուն կը նախաճաշէ մեծե-
ղները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

հող պիտի վերնայ: Ռուսիայ աչքը
ձրի վրայ է: Յուսով և հասկանով
լեցուած են:

Միջոցաւ Ռոմանովներէն Զա-
րու:— «Նախապետը մէջ արտով Զեր Վե-
րսալ նախապետին Գործարարքին պատուան
դանին վրայ է»:

Զի կարծիքն որ Գերմ. Յան-
նաժողովը տանեւէն ինչ օրէն զուար-
ուր, որովհետեւ ամերիկեան պատու-
րակը դեռ Ապրիլի անհետ օվկանոսէն
պիտի անցնի ճար, և զայն ետեւ ալ
նախնական կարգադրութիւնները դեռ
քանի մը օր պիտի տեսնեն: Միջոցաւ
Տիւրք մերձեց է իրեն եղած անախա-
ւութիւնը: Կ'այլապատիւ համազօր զինքը,
բայց եթէ նորէն մերձէ, ուրիշ մը
պիտի տեսնուին:

Լա ձրի ճարտարական դեպքեր
խնդարեմ է: իմանալով որ Ռուսիա
Բորթի ձրի յանձնաժողովին առջեւ
պիտի ներկայացնէ թղթակցի մը պաշ-
տոցաւոր թէ Զարոնցիք շատ կ'ուսու-
նան փորձ մը պարտաստեմ որ Պաթիւնի
նախապետին դէմ, և թէ Լա ձրի
զնախնայ տեղեկութիւն ունի այս մա-
սին: «Նոյն իսկ չեմ հասկար որ Ռու-
սիա այդ տեսակ թղթակցի մը կարենայ
ներկայացնել», ըսաւ զեպարտ:

Անգլիայի Զարոնցիքները զուգու-
րին պատուներ և միջոցները թողնելով
ձրի յանձնաժողովին ընկողմէն Քրեյն նա-
ւուս մասակարար Հոկարթի, որ կը
գարմանուի Լուսնու հիւսնակներուն մէջ:
Թաքնուելու այդ նուէրին հետ ինքնագր-
նախաժ մը ալ զրկեց:

Զինական կը զինու: Այս
պատու միջոցին Զինական Դաշնակ
տեսնելին անցան են 3 միլիոն թղթա-
կարգութեամբ զէնք և ազատութիւնը:
Կատարութիւնը անհաշիւներ պատմա-
նագրութիւն կ'ընէր երեք զինուորական
զինագործարաններու հետ: Գործար-
անքները համար երկու միլիոն թղթա-
կարգութեամբ, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կան Նոյնպէս Վերսալ նոր յոգուածի
մը մէջ կրակ կարած է ուսական նախ-
նները: խառն մը, նախ քաղաքական
ազատութեամբ, որոնցմէ հաջորդ կը
զգան հայրենասէր Անգլիացիները, կը
կրնայ վերջ ի վերջոյ ուսական նախն-
ներուն և սպաններուն համբերութիւնը
պատշաճ, կ'ըսէ Նոյնպէս Վերսալ:

Ռուս մարտանաւերը գերման-
կ

